

راجر بیکن فیلسوف و نظریه‌پرداز انگلیسی (1214م)

راجر بیکن، فیلسوف و مدرس معروف انگلیسی در 11 آوریل سال 1214م در انگلستان به دنیا آمد.

راجر بیکن، فیلسوف و مدرس معروف انگلیسی در 11 آوریل سال 1214م در انگلستان به دنیا آمد. او سپس در دانشگاه‌های آگسفورد انگلستان و پاریس به تحصیل و سپس تدریس پرداخت. بیکن از آن پس به عنوان کشیش به خدمت مشغول گردید. او در این زمان در زمینه علم کیمیا مطالعاتی نمود و دریافت که چگونه می‌توان باروت ساخت. موفقیت بیکن در کارهای علمی حسادت همکارانش را برانگیخت. از این رو او را به جادوگری متهم کردند و به ده سال زندان محکوم شد. بیکن در زندان، یک تقویم اصلاح شده و صحیح تهیه کرد و پس از اتمام دوران زندان، بار دیگر به کارهای علمی روی آورد. وی در این زمان دایرةالمعارف تصنیف عظیم را که شامل علوم طبیعی، منطق، فیزیک، ریاضیات، فلسفه و زبان‌شناسی بود نوشت و بار دیگر به اتهام نگارش کتب ضالّه به مدت دوازده سال به زندان افتاد. بیکن پس از آزادی از زندان، مطالعات خود را از سر گرفت و کتب متعددی نگاشت. بیکن به علوم طبیعی و تجربه و مشاهده مستقیم اهمیت می‌داد و به همین جهت او را از پیشروان روش تازه علمی شمرده‌اند. وی معتقد بود که علم، مکمل دین است نه مخالف آن. اهمیت فلسفه راجر بیکن در شمول آن بر افکار مبتکرانه و جدید نیست. زیرا وی به بسیاری از افکار خرافی آن زمان هم‌چون کیمیا و علم احکام نجوم اعتقاد داشت. سهم عمده وی در دانش جدید، اصرار وی در به کار بردن روش علمی در مطالعه فلسفه است. وی علت جهل و نادانی را چهار چیز می‌دانست: اتکا به اسناد و مآخذ غیرموثق، پیروی کورکورانه از آداب و رسوم، تقلید کورکورانه از بالا دست و عادت به تبعیت از عامه جاهل و پنهان داشتن حماقت‌ها با تظاهر به دانایی. بیکن بر این عقیده بود که برای به دست آوردن دانش و حکمت، دو راه وجود دارد: تجربه و عقل، و باید برای رسیدن به حقیقت، اندیشه‌های خود را بر پایه دانسته‌ها قرار داد. وی جوهر حیات و ناموس زندگی را در اراده می‌دانست و اولین کسی بود که علیه کلیسا و خرافات دین مسیح(ع) در دوران قرون وسطی قیام کرد. بیکن هم‌چنین یکی از بزرگ‌ترین دانشمندان قرون وسطی به شمار می‌رود که به شدت، روش‌های فلسفی عهد خود را مورد انتقاد قرار داده است. راجر بیکن سرانجام در 25 سپتامبر 1294م در هشتاد سالگی درگذشت.